

Posudek disertacni prace

M. Doubek, Operadicke resolventy diagramu.

Disertacni prace se sklada ze tri casti. Prvni polovina je tvorena zapisky prednasek M. Markla o deformacni teorii algeber a lze ji chapat jako uvod do studovane problematiky, spise s durazem na vlastnosti algeber nez jejich operad. Druha kapitola obsahuje rozpracovani idei (viz. veta na konci str. 49) prisouzenych M. Marklovi o realizaci operadickych (ko)homologii nesymetrickych operad v tridach rozsireni Ext pro kategorii modulu nad prislusnou operadou, demonstrovanych v pripade Gerstenhaber-Schack kohomologii diagramu. Treti kapitola je venovana diskusi a dukazu specialni tridy hypotez formulovanych M. Marklem o resolventach Koszulovych operad (s generujicimi operacemi v jedne arite a jednom stupni) popisujicich diagramy algeber.

V predlozene praci lze nalezt preklepy ci gramaticke chyby jen ojedinele, viz. napr. str. 62 pred vzorcem 3.11 ma byt "denotes", na str. 66 (a na mnoha dalsich mistech) ma byt "Proof of Sublemma 3.3.7.", spis nez "factorwise" (str. 98) se pouziva "componentwise", atp. Z hlediska jazykove redakce se autorovi neda vytknout vubec nic.

Pri cteni odborného textu vsak vyvstava rada otazek, jejichz odpovezeni ci prinejmensim okomentovani by potencialnemu ctenari usnadnilo pochopeni obecneho ramce resp. technik pouzitych v praci - duvodem je hlavne to, ze prehledna prvni polovina textu (ktere se zde venovat nebudeme) je spise venovana A_∞, L_∞ -strukturam kontrolujici deformace algeber samotnych. Odpovedi na nasledujici otazky nelze v kratkych uvodech k druhe a treti casti nalezt (diskuse probiha chronologicky):

Na str. 62 se zavadeji operady popisujici algebry s derivaci. Neni zrejme, jak tato struktura zavisi na volbe derivace ϕ . Vypocty gradovanych komponent spektralni posloupnosti E^0 na teto volbe zavisi nebot ∂^0 zavisi na volbe ϕ . Jak tato volba ovlivni $\mathcal{MDA} \equiv \mathcal{MDA}(\phi)$ resp. $Ext_{\mathcal{A}-mod}^*$ v Theoremu 3.3.18.?

Na str. 72 se zavadi prechodna (intermediate) resolventa prislusne operady \mathcal{DA} . Lze vzdy takovou "vhodnou" (tj. obsahujici dostatek vlastnosti ke konstrukci operadickych kohomologii) resolventu kanonicky zkonstruovat

jako v prípade dg-C-operady s derivaci? Je vyber kanonicky vzhľadom k nejakej špecifickej vlastnosti, napr. v prípade, že operadická resolventa není k dispozícii (viz. prvni odstavec na str. 76)?

Trochu zmatene na me působí poznámka (o známých kohoologiích pro Lieovy algebry) obsažená v prvni odstavci 3.4.2., str. 77, prvni paragraf. Kohomologická teorie pro daný typ algeber je, v podstatě podle definice, modulem nad (ko)homologií operady popisující strukturální operace příslušné algebry a proto by měla být operadická strana mince ta fundamentalnější. Tato poznámka působí dojmem a navozuje, že se spíše obecné operadické teorie konstruují ze známé (ko)homologické teorie dané kategorie algeber. Myslím, že by stalo za komentár toto osvetlit.

Jsou akce $\Sigma_{l_1} \times \dots \times \Sigma_{l_m}$ a Σ_m v formuli 4.2, str. 93, komutující? Mimochodem, tyto akce zřejmě komutují s (pravou) akcí Σ_n a tak přirozeně vyvstává otázka, jaká je struktura Σ_n -modulu na $\langle \Sigma(W, v) \rangle / ((\Sigma_{l_1} \times \dots \times \Sigma_{l_m}) \times \Sigma_m)$ (definice akce Σ_n je zhruba v polovine strany 93)?

Souvisí, a pokud ano tak jak, definice operadické resolventy Def 4.2.7. (str. 94) s realizací derivovaných funktorů k funktoru ko-invariantů s koeficienty v operadickém module $(Ext_{(\Sigma_{l_1} \times \dots \times \Sigma_{l_m}) \times \Sigma_m}^*(-, -))$, viz. 4.2., str. 93?

Předpokládá se, viz. Assumptions 4.3.1., str. 96 předpoklad 1/, že F_0 je volně generovaný podmnožinou M morfismů dané kategorie. V navaznosti na tento předpoklad není zřejmé, že morfismus g v Example 4.3.3. patří do F_0 a zároveň není uveden v prezentaci kategorie (tam se objevuje pouze morfismus f mezi objekty V_1, V_2 .)

Pravděpodobně nejdůležitější ingredient v důkazu hlavního tvrzení třetí části je konstrukce "derivace" $\omega(x, f)$, viz. Lemma 4.4.4. Lze tedy toto technické Lemma chápat jako popis realizace rekurzivního zdvihu elementu v daném listu spektrální posloupnosti spočtené vzhľadom k jisté komponente (výrazně prostřednictvím počáteční filtrované struktury) operadického diferenciálu do (ko)homologické tridy totalního operadického diferenciálu?

Není zřejmé, zda-li a jak souvisí algebraicko-topologické funktory na nervu kategorie C a operadické (ko)homologie C -shaped diagramu daných operadických algeber. Myslím, že by bylo vhodné vysvětlit topologickou motivaci ryze algebraického problému; ze sekce 4.5., str. 114, tato odpověď explicitně neplyne.

Na konci přidám ještě několik recnických dotazů, které se vztahují k

limitam použité technologie v obecnějších případech (taktne přejdeme těžko zodpověditelne otázky kolem případu ne-Koszulových operad, kdy není k dispozici minimalni resolventa):

Lze užít technologii operadických resolvent na případ jednoho objektu s mnoha morfismy (napr. konečnou nebo Lieovu grupu)? Jaký je pak explicitní tvar této operadické resolventy?

Nejzajímavější diagramy jsou ty, které pocházejí z algebro-geometrických problémů s podtextem reprezentací teorie. Je resen problem ev. je si autor vědom jak vypadají resolventy speciálních quiverů s názvem Dynkinovy diagramy (uzly jsou objekty a hrany jsou morfismy), popisujících samy o sobě algebraickou strukturu (mj. reprezentací okruh jisté konečné grupy)?

Je zřejmé, že se autor musel přiučit a pochopit spoustu netriviálních technik jak z abstraktní algebry, tak z topologie a navíc vytyčený směr nabízí velmi širokou perspektivu s pravděpodobnými aplikacemi i v matematické fyzice. Předloženou práci hodnotím jako vyhovující všem nárokům na ni kladenou a doporučuji uznat jako doktorskou disertační práci.

Praha, 9.9.2011. Petr Somberg, MU MFF UK